

د مالگينو او بو د کرنې لارښود

د مالګینو اوبو سره کرنه معرفی کول

خاوره او اوبه تازه (خوړې) یا مالګین/ترشې کیدی شي. ځینې نباتات د مالګې اوبو ته حساسې وی، او له همدې امله د دوی حاصلات د خاورې او اوبو د مالګې له امله کمېږي یا حتی له منځه ځي. نور نباتات د مالګینې پر وړاندې مقاومت لري او د مالګینو اوبو له امله لږ اغېزمن کېږي.

یه للمه کې کرنه

للمې کرنه د مالګینې له امله لږ اغېزمنه کېږي ځکه چې باران تازه دی. اوبه په اوبو لګولو او کانالونو کې عموماً تازه وی، ځکه چې دا اوبه د غرونو له باران او واورې څخه راځي. خو د کوچنیو اوبو لګولو کانالونو د تېرېدو پر مهال، کیمیاوي سرې او مالګه په خاوره کې له اوبو سره ګډېږي او اوبه مالګینه کوي. د سرچینې له مخې، د سولر پمپونو اوبه تازه، مالګینې، یا حتی د درنو فلزاتو سره ګډېږي کېدای شي. که اوبه خوندورې نه وی، نو امکان لري چې د خاورې زیاته مالګینه کړي، نباتاتو ته زهری شي، او خاوره ګډه کړي.

څنګه پوهه شو چې اوبه یا مالګینې اوبه پر کرنه اغېز لري؟

د ځمکې سطحې بدلونونه :

- د خاورې ځینې برخې بې برخې کېږي، او په بدترین حالت کې، د مالګې سپین کرسټالونه د خاورې پر سطحه لیدل کېږي.
- ځمکنۍ اوبه یا سطحې اوبه خپله خوږوالی له لاسه ورکوي.
- کورنۍ حیوانات اوبه نه څښي.
- سړکونه یا کانکريټي ودانۍ خرابېږي او خراب شوی دی..

انځور ۱: د اوبو د اوبو د کانالونو ترمنځ پر ځمکه د مالګې کرسټالونه

د نباتاتو په پوښ کې بدلونونه:

- د مالګې مقاومت لرونکې نباتات د مالګې حساس نباتاتو ځای نیسي .
- په ټیټو سیمو کې نباتات له منځه ځي.
- بوټي نه وده کوي او نه وده کوي.

د کرنیزو بوټو د ودې ننگونې:

د اوبو د زیاتې مالګینې نښې عبارت دی له:

۱. لنډ مهاله بوټي وده.
  ۲. پانې شین شین رنگ ته اوړی.
  ۳. د پانو سوځېدنه او د زرو پانو په څنډو کې د نسج له لاسه ورکول.
- ځوان پانې ژیرې کېږي..
  - بوټي داسې ښکاري لکه وچ شوی حالت کې وي که څه هم کافي اوبه لري.

انځور ۳: د مالګینې اغېز پر بوټو پانو

شکل ۴: د مالګینې تاثیر د رومي بانجان پر بوټي باندې.

پر کرنه د مالګینې اغېزې کمولو مخنیوي لارې چارې

۱. حفاظت از نباتات بومی — مخصوصاً نباتاتی که ریشه عمیق دارند — در بین قطعات زراعتی.
۲. اجتناب از ساختن بند یا ذخیره گاه آب در مناطقی که سطح آب زیرزمینی بلند است.
۳. مدیریت چراگاه ها — چرا را طوری تنظیم کنید که خاک همیشه پوشیده از نبات باقی بماند و تا زمان خالی شدن کامل چرا نشود.

د نسبتاً مالګینو اوبو اغېزه په کرنیزو تولیداتو کې د کمولو لپاره:

- مالګینې اوبه په شګو کې د خټو خاورې په پرتله لږه ستونزه لری.
- نباتات د لومړنۍ ودې په مرحله کې د مالګینې له امله ډیر اغیزمن کیږی، نو بزگران باید په دې مرحله کې د غوره کیفیت اوبو سره اوبه وکاروی.
- د نبات د ریښو شاوخوا د مالګې د مینځلو لپاره، اوبه باید ژوره او په فاصله کې وشي. تر ټولو بد کار دا دی چې په گرمه هوا کې لږې او سطحې اوبه ورکړو، ځکه مالګه د ریښو سره نږدې زیاتېږی.
- هغه سرې چې کلوراید لری باید مخنیوی ځینی وشي.
- د څاڅکي اوبه ورکولو سیستم باید وکارول شي، ځکه چې دا لږ بخار لری او نسبتاً مالګینې اوبه هم کارول کېدای شي.
- مالګینې اوبه خو ورځې د سطحې په زیرمه کې وساتئ مخکې له دې چې اوبه ورکړئ ترڅو منفی اغېزه کمه شي.

د بوټو له لارې د خاورې او اوبو مالګینې مالومول

تاسو کولای شئ د خپلې سیمې د خاورې او اوبو مالګینې کچه د نباتاتو د ډول له مخې معلومه کړئ. لارښود انځورونه ښیي چې کومې مېوې، سبزیجات، او غله په مختلفو مالګینه کچې کې کرل کېدای شي. په سره پلټونو کې بوټی تقریباً هر ځای کرل کېدای شي، خو په شنو پلټونو کې بوټی ډېر حساس دی او تازه اوبو ته اړتیا لری. که تاسو کولی شئ ځینې بوټی په یوه پانه کې وکړئ، نو امکان لری چې نور بوټی هم په ورته شرایطو کې وده وکړی.

لنډيز: په مالگينو اوبو کې کرنه

۱. د اوبو او خاورې دوه ډولونه شته:

- خوږې (باران او واوره) د کرنې لپاره → بڼې دی
- → ځينو بوټو ته زیان رسوی.

۱. د مالگينو اوبو اغېزې پر نباتاتو او بوټو باندې :

- خاوره سپینېږي او مالګه ځمکې ته رسېږي.
- ځینې بوټي وچېږي یا هېڅ نه شنه کېږي.
- پانې ژېړې یا سوځې، او پانې لنډې وی.
- کورنۍ حیوانات مالګینې اوبه نه څښي.

۱. کوم ډول بوټي اغېزمنېږي؟

- ځینې نباتات حساس وي او ژر خرابېږي.
- ځینې بوټي، لکه جوار، خرما، قوی رېښې لری او مالګینې اوبه زغمی.

۱. د مالگينو اوبو د زیان د مخنیوی لاره:

- ونې یا بوټي په خاوره کې وکړئ چې خاوره قوی شی.
- واښه په نوبت سره وکاروئ، چې تل په بوټو پوښل شوی وی.
- د نبات د راوتنې (وده کولو) په مرحله کې، غوره تازه اوبه وکاروئ.
- ژورې اوبه ورکړئ خو لږ (سطحي او ژر نه)
- کلوراید سرې مه کاروه.
- د اوبو څاڅکي په ډول اوبه وکاروئ تر څو بخار کم شی.
- که مالګه اوبه لرې، څو ورځې یې په حوض کې وساتئ، بیا یې وکاروه.

۱. مونږ څنګه وپوهېږو چې ځمکه مالګینه ده که اوبه؟

- که خاوره سپینه او مالګینه شی.
- که بوټي ژېړ او سوځېدلي وی.

○ که حیوانات اوبه ونه خوری.

○ کاشکې بوتی شنه وای چې مالکین وی.

پایله: د ښو حاصلاتو لپاره، غوره تازه اوبه باید په حساس وخت کې وکارول شي (د وده کولو او کوچنی تخمې). که اوبه مالکینې وی، باید د مخنیوی تدابیر ونیسئ چې خاوره خرابه نه شي او حاصل کم نه شي.

د هغو نباتاتو جدول چې د مالکینو اوبو ته مقاوم او حساس دی

حساس نباتات (ژر خرابیږي)	سخت نباتات (وده کوی)	د اوبو او خاورې مالکینې کچه
وریجې، پیاز، لوبیا	جوار، خرما، تور غنم، یو څه د خرځایونو وانه	ډېرې مالکینې (سپینه ځمکه، مالکینې اوبه)
کاهو، نخود، کدو	جوار، پنبه، کچالو، ریپسید، انگور	منځنۍ مالکینه
منې، توت زمینی، نرم سبزیجات (کاهو، پالک)	غنم، جوار، زیتون، بادام	ټیټه مالکینه
ټولې مېوې او سبزیجات لکه منې، الوبالو، انگور، کچالو، رومی بانجان	تازه اوبه	

لنډیز په ساده ژبه:

- جوار او خرما د مالکې اوبو پر وړاندې تر ټولو مقاومت لری.
  - غنم او جوار هم په نیمه مالکینو اوبو کې تولیدیږی.
  - نرمې مېوې (منې، توت زمینی) او نرم سبزیجات (کاهو، پالک) یوازې د تازه اوبو سره ښه دی.
- پایله: که ستاسو ځمکه یا اوبه مالکینه وی، نو غوره ده چې جوار، خرما، مالوچ، یا کچالو وکړئ. که تازه اوبه ولری، هر ډول مېوې او سبزیجات کرلی شي.

کمه مالکيني اوبه او هغه بوټي چې دغو اوبو ته حساس وي

نور محصولات

وڼی او میوی

د بوټو محصولات

په هغه خاوره کې چې د مالګې (EC) یې
د ۰ څخه ۸۰ (mS/m) پورې وي دا
حاصلات کرل کېدای شي

فاصلیه، ناک، کنجد، غازره، مڼه، می، شلغم، مندته، توره لوبیا، وړی الوچي

منڃينی مالگینی اوبه؛ هغه بوتی چی نسبتا مالگی ته حساس دی

د پوتو محصولات

ونی او میوی

نور محصولات

سره بنجان

بادرنگ

گبی

بند کولپی

سوټکه

پالک

تور بادنجان

کدو

انگور

پسته

شفتالو

بادام

منه **

ناک

آلوجه **

خرپوزه

رشقه

می

چار مغز

مالته

هندوانه

الوجه

په هغه خاوره کی چی د مالگی (EC) بیر د
80 څخه تر 250 پوري (mS/m) وي، دا
محصولات کرل کیدی شی.

مالگهڻي اوبه؛ هغه بوٽي جي "نسبتاً مالگي" ته زغم لري

نور محصولات

وٺي او ميوي

د بوٽو محصولات

لمر گلي

انڀر

شين ڪڍو

غنم

انار

ٿور بادنجان **

وربشي

زيتون

بند گولپي

سپينه لوبيا

هندوانه

پياز

مالوچ

پياز

په هغو خاورو کي جي مالگه
پي د ۲۵۰ ڳجهه تر ۵۰۰ پوري (mS/m)
وي، دا حاصلات ڪرڻ ڪهڙي شي.

دېرې مالګینې اوبه؛ هغه پوتې چې دا ډول اوبو ته مقاومت ولري

نور محصولات

وټې او میوې

د پوتو محصولات

وریشي

روسي زيتون

د کینت وړ
نډی

مالوچ

انار

ارژن

غنم

په هغه خاوره کې چې د مالګې (EC) یې
نه ۵۰۰ ms/m څخه کمه وي
محصولات د کرنې وړ ندي.

دېرې مالگينې اوبه؛ او هغه بوتې چې دا ډول اوبو ته مقاومت لري

د بوټو محصولات   ونې او ميوې   نور محصولات

د کبنت وړ دی	روسي زيتون	وربشي
	انار	مالوچ
		ارزن
		غنم

